

**แนวทางการพัฒนาเพื่อบรรลุประสิทธิภาพในการจัดการ
ขยะมูลฝอย ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ***
**Development Guidelines for Achieving Effective Waste
Management of the Local Government Organization,
Wiangsa District, Suratthani Province**

ธิดารัตน์ ถึงสุข, พลกฤต แสงอาวุธ และพูลฉัตร วิชัยดิษฐ์
Tidarat Tuengsuk, Ponlakrit Sangarwut and Poonchat Vichaidit
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
Suratthani Rajabhat University, Thailand
Corresponding Author, E-mail: palm_zaz22@hotmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาเพื่อบรรลุประสิทธิภาพในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดการขยะ ศึกษาระดับประสิทธิภาพในการจัดการขยะ เปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดการขยะ และศึกษาปัญหา อุปสรรค และแนวทางการพัฒนาเพื่อบรรลุประสิทธิภาพในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 394 คน ร้อยละ 1 คน ผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เครื่องมือ

* ได้รับบทความ: 12 เมษายน 2563; แก้ไขบทความ: 19 มิถุนายน 2563; ตอรับตีพิมพ์: 19 มิถุนายน 2563



ที่ใช้ในการเก็บรวบรวม ได้แก่ แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัยเชิงปริมาณ และแบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการวิจัยเชิงคุณภาพ

ผลการศึกษาจากแบบสอบถามพบว่า ประสิทธิภาพในการจัดการขยะมูลฝอย โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการจัดการมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการลงทุน รองลงมาคือด้านกฎหมายและด้านการสนับสนุนมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ผลการเปรียบเทียบพบว่า จำนวนสมาชิกในครอบครัว ส่งผลให้ประสิทธิภาพในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่แตกต่างกัน ส่วน เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ระยะเวลาการอยู่อาศัย ประเภทที่อยู่อาศัย และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งผลให้ประสิทธิภาพในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ผลการศึกษาจากแบบสัมภาษณ์พบว่า ควรมีการนำใช้หลัก 3R มาใช้ สร้างจิตสำนึกในการจัดการขยะภายในครัวเรือน สร้างค่านิยมในการใช้ถุงผ้า สร้างแกนนำชุมชนในการจัดการขยะ ร่วมกับเอกชนสร้างโรงงานไฟฟ้าชีวมวล ต้องบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง ให้กฎหมายสนับสนุนเรื่องขยะแลกเงิน การลดภาษีภาษีที่ไม่เป็นมลพิษต่อสิ่งแวดล้อมให้มีราคาถูกลง ภาครัฐควรส่งเสริมให้ออกกฎหมายการรีไซเคิลขยะ การนำของเก่าที่ไม่ใช้แล้วแลกของใหม่โดยจ่ายส่วนต่าง เพื่อสร้างแรงจูงใจในการคัดแยกขยะ มีการจัดหาวิธีการหรือเทคโนโลยีใหม่ๆ มาประยุกต์ใช้

คำสำคัญ: แนวทางการพัฒนา; การจัดการขยะ; องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

Abstract

The objectives of the study were to study: the factors that affect the effectiveness of waste management to study the level of waste management to compare factors affecting the effectiveness of waste management and to study the problems, obstacles, and development guidelines for achieving effective waste management of local administrative organizations, Wiangsa District, Suratthani Province, consisting of 394 households and choosing for each person who live in the



area of the local administrative Organization in the area of Wiangsa District. Were the chief administrators and chief officers of local administrative organizations in Wiangsa District. The tools used for collecting quantitative data were the questionnaires. The tools used for collecting qualitative data were the interview forms.

The results of from questionnaires found that: the effectiveness of solid waste management; In general, is in high level. When considering each aspect, it is found that the management has the highest mean, followed by the investment, the legal, and the supporting respectively. The comparison results showed that number of each family were not different to the effectiveness in waste management of the local government organization. On the other hand, sex, age, education level, occupation, duration of residence, housing type and local government organizations resulting in the effectiveness in waste management of the local government organization and there were differences in statistically significant at the 0.05 level.

The results of study from the interview found that: 3R principles should be used to raise awareness of littering among household. Creating values for using cloth bags. Forming the community leaders for waste management and join with the private sector to build a biomass power plant. In matters of law must be seriously enforced. Let the law support for turning waste into money. Tax deduction for the environmentally friendly containers. The government should pass a law of waste recycling. Redeeming old things for new things by paying the difference to motivate people to sort of waste materials. And applying new technologies to disposal the solid waste.

Keywords: development guidelines; waste management; local administrative organizations



1. บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้ให้ความสำคัญกับการปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างมาก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเป็นอิสระในการบริหารจัดการทำบริการสาธารณะ การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา การเงินและการคลัง และการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งต้องทำเพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อการคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นหรือประโยชน์ของประเทศเป็นส่วนรวม การป้องกันการทุจริต และการใช้จ่ายเงินอย่างมีประสิทธิภาพ (โชคสุข กรกิตติชัย, 2560) สำหรับประเทศไทยสถานการณ์การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย ขยะมูลฝอยชุมชน ในปี 2561 เกิดขึ้นทั่วประเทศประมาณ 27.8 ล้านตัน ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 1.64 โดยปัจจุบันคนไทย 1 คน สร้างขยะโดยเฉลี่ย 1.15 กิโลกรัมต่อคนต่อวัน โดยถูกกำจัดในสถานที่กำจัดอย่างถูกต้องร้อยละ 39 และถูกกำจัดที่สถานที่กำจัดไม่ถูกต้องร้อยละ 27 ส่วนการคัดแยกเพื่อนำไปใช้ประโยชน์มีเพียง ร้อยละ 34 (กรมควบคุมมลพิษ, 2561) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560–2564 ได้ให้ความสำคัญกับการจัดการขยะมูลฝอยเป็นอย่างมาก เนื่องจากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกำลังเป็นปัญหาและเป็นจุดอ่อนของการรักษาฐานการผลิตและให้บริการ รวมทั้งการค้ารงชีพที่ยั่งยืน ฐานทรัพยากรธรรมชาติถูกนำไปใช้ในการพัฒนาจำนวนมากก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมอย่างต่อเนื่อง เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมเพิ่มสูงขึ้นตามการขยายตัวของเศรษฐกิจและชุมชนเมือง ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนและต้นทุนทางเศรษฐกิจ (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 - 2564)

สำหรับจังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้รับการจัดอันดับให้เป็นจังหวัดที่มีวิกฤตการจัดการขยะมูลฝอยตกค้าง ลำดับที่ 11 ของจังหวัดทั่วประเทศ เป็นจังหวัดที่มีปัญหาในเรื่องการเก็บขนขยะมูลฝอย การกำจัดขยะมูลฝอย ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ และปัญหาขยะมูลฝอยสะสมซึ่งเป็นขยะเก่าที่ตกค้างหรือค้างกองไม่ได้รับการกำจัด ซึ่งในปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่ในจังหวัดสุราษฎร์ธานียังไม่มีระบบกำจัดขยะมูลฝอยที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ (รายงานสถานการณ์สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยชุมชนของประเทศไทย, 2561) อำเภอเวียงสระ มีพื้นที่ทั้งหมด 427.6 ตารางกิโลเมตร มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน 6 แห่ง จำนวน 24,396 ครัวเรือน มีประชากรทั้งสิ้น 61,399 คน ในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอเวียงสระกำลังเผชิญกับปัญหาขยะมูลฝอยเพิ่มปริมาณมากขึ้นเนื่องจากมีโรงงานอุตสาหกรรมเป็นจำนวนมาก ทำให้มีจำนวนประชากรหนาแน่นเพราะเป็นย่านธุรกิจ การค้า การบริการ รวมทั้งสถานที่



ราชการ และสถานศึกษาสภาพพื้นที่ ส่วนใหญ่ก่อให้เกิดการขยายตัวของการผลิตในภาคอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวและบริการตลอดจนการลงทุนด้านสาธารณูปโภคและสาธารณูปการอย่างไร้ระเบียบและขาดการวางแผน ไม่มีการบังคับใช้มาตรการควบคุม อย่างจริงจัง โดยเฉพาะปัญหาขยะมูลฝอยซึ่งปัจจุบันได้กลายเป็นปัญหาทางด้านสิ่งแวดล้อมที่สำคัญของอำเภอเวียงสระ และมีแนวโน้มทวีความรุนแรงขึ้น อันเนื่องมาจากอัตราการผลิตขยะมูลฝอยที่มีแนวโน้มสูงขึ้นทุกปี แต่การให้บริการเก็บขนและกำจัดขยะมูลฝอยยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร (สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 14, 2560)

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยเห็นถึงความสำคัญถึงแนวทางการพัฒนาเพื่อบรรลุประสิทธิภาพในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี นั่นเอง ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการขยะมูลฝอยและเป็นข้อมูลให้ผู้บังคับบัญชาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานีต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
3. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
4. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และแนวทางการพัฒนาเพื่อบรรลุประสิทธิภาพในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

3. วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัยการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีวิทยาการศึกษาแบบผสม (Mixed Method) ประกอบด้วยการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)



2. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ ประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 24,396ครัวเรือน และการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ ผู้บริหารและปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

3. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ ประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 394 ครัวเรือนๆละ 1 คน โดยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนประชากรแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 6 ท่าน และปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 6 ท่าน จำนวนทั้งหมด 12 ท่าน โดยวิธีเจาะจง (Purposive Sample)

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ แบบสอบถามเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาเพื่อบรรลุประสิทธิภาพในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี แบ่งเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ระยะเวลาการอยู่อาศัย จำนวนสมาชิกในครอบครัว ประเภทที่อยู่อาศัย และหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับประสิทธิภาพในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการจัดการ ด้านการลงทุน ด้านกฎหมายและด้านการสนับสนุน เกณฑ์ระดับประสิทธิภาพในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะแบ่งโดยการให้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert) มี 5 ระดับ ตอนที่ 3 ให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ ที่มีผลต่อแนวทางการพัฒนาเพื่อบรรลุประสิทธิภาพในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นการสัมภาษณ์กับผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาเพื่อบรรลุประสิทธิภาพในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยตรง

5. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์สถิติทางสังคมศาสตร์ดังนี้ 1) การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเลือกตอบ ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติความถี่ (Frequency) คิดเป็นร้อยละ(percentage) 2) การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับประสิทธิภาพในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) 3) การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบระดับประสิทธิภาพในการจัดการขยะมูลฝอย ขององค์กรการปกครองส่วนท้องถิ่น โดยจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา



อาชีพ ระยะเวลาการอยู่อาศัย จำนวนสมาชิกในครอบครัว ประเภทที่อยู่อาศัยและหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบค่าเอฟ (F - test) ในกรณีที่มีความแตกต่างจะทดสอบเป็นรายคู่โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe method) 4) การวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค และแนวทางการพัฒนาเพื่อบรรลุประสิทธิผลในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยใช้วิธีการบรรยายความเรียง การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพเป็นข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ ข้อมูลจะใช้วิธีการวิเคราะห์เอกสาร (Document Analysis) และวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) โดยใช้วิธีการบรรยายความเรียง

4. สรุปผลการวิจัย

1. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ผลการวิจัย พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านส้องมีผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุด ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีช่วงอายุระหว่าง 41-50 ปี มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่า โดยผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง/พจน.เอกชน มีระยะเวลาการอยู่อาศัยมากที่สุดคือ 20 ปี ขึ้นไป มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 3-5 คน และส่วนใหญ่มีประเภทที่อยู่อาศัยคือบ้านเดี่ยว

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับประสิทธิผลในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านการจัดการ ($\bar{X} = 3.67$, S.D. = 0.47) รองลงมาคือด้านกฎหมาย ($\bar{X} = 3.53$, S.D. = 0.44) ด้านการลงทุน ($\bar{X} = 3.49$, S.D. = 0.41) และด้านการสนับสนุน ($\bar{X} = 3.18$, S.D. = 0.57) ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล พบว่าจำนวนสมาชิกในครอบครัว ส่งผลให้ประสิทธิผลในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่แตกต่างกัน ส่วนเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ระยะเวลาการอยู่อาศัย ประเภทที่อยู่อาศัย และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งผลให้ประสิทธิผลในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แตกต่างกันในทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05



4. ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการจัดการขยะมูลฝอย ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

1. ด้านการด้านการจัดการ ปัญหาที่เสนอมากที่สุด ได้แก่ ไม่ได้รับข้อมูลใหม่ๆ เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย ไม่ได้มีการปฏิเสธหรือหลีกเลี่ยงสิ่งของหรือบรรจุภัณฑ์ที่ก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อม และไม่ได้มีการติดตามปัญหาการจัดการขยะมูลฝอย

2. ด้านการการลงทุน ปัญหาที่เสนอมากที่สุด ได้แก่ ไม่ได้รับการอบรมให้ความรู้ใหม่ๆ ไม่ได้คัดแยกขยะก่อนนำไปทิ้ง และไม่ได้มีการนำระบบการจัดการขยะมูลฝอย แบบผสมผสานมาประยุกต์ใช้

3. ด้านด้านกฎหมาย ปัญหาที่เสนอมากที่สุด ได้แก่ ไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อกฎหมาย ไม่มีการวางระเบียบมาตรฐาน เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากขยะมูลฝอยที่ชัดเจน และไม่มีสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่เป็นไปตามมาตรฐานกำหนด

4. ด้านการการสนับสนุน ปัญหาที่เสนอมากที่สุด ได้แก่ ไม่ได้รับการฝึกอบรมเพิ่มพูนความรู้ ในการจัดการขยะมูลฝอย ไม่มีความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีในการจัดการขยะมูลฝอย ไม่ได้รับการสนับสนุนให้มีการนำวัสดุเหลือใช้มาสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ และไม่ได้รับการสนับสนุนในการจัดการขยะมูลฝอย

5. สรุปผลการวิจัยเชิงคุณภาพ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพเป็นวิธีการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structural Interview) สำหรับผู้บริหารและปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

5.1 ด้านการจัดการ แนวทางการพัฒนาคือ การจัดทำโครงการคัดแยกขยะระดับครัวเรือน มีการนำหลัก 3R ลดการใช้ (Reduce) นำกลับมาใช้ซ้ำ (Reuse) นำกลับมาใช้ใหม่ (Recycle) มาใช้ในครัวเรือน สร้างจิตสำนึกในการจัดการขยะให้ประชาชนทราบถึงข้อดีข้อเสียของการคัดแยกขยะ ให้อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) 1 คน รับผิดชอบ 10 ครัวเรือน คอยช่วยสอดส่องดูแล หรืออาจแต่งตั้งประธานชุมชนเพื่อเป็นคณะกรรมการติดตามเรื่องการจัดการขยะ โดยมีหน้าที่ป้อนสถิติข้อมูลขยะเพื่อแจ้งเป็นข้อมูลย้อนกลับถึงปริมาณขยะในแต่ละพื้นที่แต่ละหมู่บ้านว่ามีปริมาณมากน้อยเพียงใด การจัดการขยะขึ้นอยู่กับบริบทของชุมชน โชนตลาด วัด อนามัย ชุมชนเมือง ตลาด ชนบท จะมีการจัดการแตกต่างกัน จะจัดการอย่างไรให้เหมาะสมกับพื้นที่นั้นๆ สอนให้ชาวบ้านคัดแยกขยะและทิ้งขยะให้น้อยที่สุด โดย



หน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องต้องจัดหาข้อมูลและนวัตกรรมใหม่ๆ เกี่ยวกับการจัดการขยะ เผยแพร่ข้อมูลอย่างทั่วถึงซึ่งจะช่วยให้การจัดการขยะมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นในพื้นฐานเดียวกัน ไม่ว่าจะเป็นการทำป้ายประชาสัมพันธ์ ป้ายรณรงค์ให้ทิ้งขยะอันตรายในจุดรวบรวมของแต่ละหมู่บ้าน

5.2 ด้านการลงทุน แนวทางการพัฒนา คือ มีการจัดอบรมให้ความรู้ในการคัดแยกขยะให้มากขึ้น เพิ่มช่องทางในการให้ความรู้ ไม่ว่าจะเป็นสื่อโซเชียลมีเดีย เฟสบุ๊ก ไลน์ ป้าย แผ่นพับ วนิล เป็นต้น แนะนำเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากขยะ มีถังขยะให้แม่ค้าในตลาด สร้างแกนนำในชุมชน เช่น พระ ครู นักปราชญ์ ชาวบ้าน โดยอบรมให้ความรู้ใหม่ๆ อยู่เรื่อยๆ แล้วนำความรู้ไปขยายต่อ มีการจัดการขยะตั้งแต่ต้นทางทำน้ำหมักชีวภาพ ทำปุ๋ยหมักในครัวเรือน โดยให้ปล้องท่อครัวเรือนละ 2 ปล้อง ไว้สำหรับใส่ขยะอินทรีย์ ท่อที่เต็มก็เอาไปใช้สลับกันไป และจัดหาอุปกรณ์ที่เป็นตัวสาธิต ในการคัดแยกขยะ แล้วให้เจ้าหน้าที่ไปสาธิตการคัดแยกขยะ เน้นไปที่สถานศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โรงเรียนประถม มัธยม ชาวบ้านในชุมชนเมืองส่วนใหญ่ ทำอาชีพค้าขาย ไม่มีเวลามาอบรม ลงทุนเรื่องการซื้อรถเพิ่มรอบในการเก็บขยะ เพื่อให้การจัดเก็บที่ทั่วถึงไม่ให้ขยะตกค้าง เกิน 1 วัน ร่วมกับเอกชนสร้างโรงงานไฟฟ้าชีวมวลในการกำจัดขยะ เพราะการฝังกลบเป็นเพียงการนำขยะไปฝากไว้ ต้องจัดการให้เด็ดขาด ซึ่งโรงงานไฟฟ้าน่าจะช่วยให้ได้ ต้องสร้างจิตสำนึกตั้งแต่เด็กสอนให้เด็กคัดแยกขยะ กระตุ้นสอนให้ประชาชนเห็นมูลค่าของขยะ สร้างกิจกรรมขยะแลกของ โดยเอาขยะมาแลกที่ศาลาหมู่บ้านเดือนละครั้ง เช่น สบู่ ยา สระผม ยาสีฟัน ของใช้ต่างๆ นำวัสดุเหลือใช้มาประดิษฐ์ของใช้ต่างๆ นำมาแปรรูปให้เกิดประโยชน์สูงสุดก่อนนำไปทิ้ง ประชาชนต้องตั้งใจจริงถึงจะทำได้เพราะไม่ใช่เรื่องยาก

5.3 ด้านกฎหมาย แนวทางการพัฒนา คือ ชาวบ้านควรมีกฎของตัวเองในการทิ้งขยะ เป็นข้อตกลงของชุมชนออกโดยชุมชน ดำเนินการโดยชุมชน โดยให้บริบทสังคมนั้นเป็นตัวบังคับ ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับเรื่องกฎหมาย ต้องบังคับใช้จริงจัง เอาโทษทางกฎหมายมาปฏิบัติจริงๆ ควรเป็นโทษที่หนักโดยให้รัฐปฏิบัติอย่างเด็ดขาด ให้กฎหมายสนับสนุนเรื่องขยะแลกเงิน ขยะแร่ (แลกไข่ แลกเงิน แลกของ) ภาชนะใส่อาหาร ยังเป็นมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม ควรมีการลดภาษี ภาชนะที่ไม่เป็นมลพิษต่อสิ่งแวดล้อมให้มีราคาถูกลงเพื่อเป็นทางเลือกที่ดีขึ้น ออกกฎหมายเกี่ยวกับของเก่าแลกของใหม่ เช่น หลอดไฟ ขวดน้ำ โดยการนำของเก่าที่ไม่ใช้แล้ว นำไปแลกของใหม่โดยเพิ่มส่วนต่างที่ต้องจ่าย รัฐบาลควรส่งเสริมจุดนี้ อุตสาหกรรมต้องบังคับผู้ผลิตให้ได้ ให้ผู้ผลิตควรบอกถึงวิธีการกำจัด และการนำไปใช้ประโยชน์ของขยะแต่ละชนิดถ้าขยะมีค่าคงจะไม่ทิ้ง ต้องมี



หมู่บ้านนาร่องในการจัดการขยะ โดยแต่ละหมู่บ้านมีปัญหาอย่างไรต้องจัดการให้เหมาะสม ไม่มี
ถึงก็ต้องมีหลุม

5.4 ด้านการสนับสนุน แนวทางการพัฒนาคือ หาวิธีการเทคโนโลยีใหม่ๆ ในการจัดการขยะมูลฝอยมาประยุกต์ใช้ ตั้งกลุ่มการนำวัสดุเหลือใช้มาสร้างมูลค่าเพิ่ม การรวมกลุ่มศูนย์จำหน่าย สินค้าโอท็อปจากวัสดุเหลือใช้ แต่ต้องมีสถานที่จำหน่ายรองรับ สร้างค่านิยมในการใช้ถุงผ้าหลีกเลี่ยงการใช้บรรจุภัณฑ์ที่เป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม ลดการใช้โฟมหรือพลาสติก พร้อมทั้งขยายผลไปยังร้านค้าให้มีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย จัดกิจกรรมให้ชาวบ้านแข่งขันกันคัดแยกขยะ ต้องมีเรื่องของแรงจูงใจเข้ามาเกี่ยวข้อง เช่น ชุมชนไหนลดขยะได้มาก ชุมชนไหนปลอดขยะ จะได้รับงบประมาณไปพัฒนาหมู่บ้านเป็นต้น อบรมให้ความรู้เพราะปัญหาขยะส่งผลกระทบต่อหลายด้าน สร้างเชื้อโรคเป็นปัญหาต่อสิ่งแวดล้อม คนส่วนใหญ่เคยชินกับการใช้ถุงพลาสติกและทิ้งขยะ ชุมชนเมืองจะพยายามเพราะคนมีชีพเสริมค้าขายและคนสนใจขยะจะมีการสนับสนุนในส่วนการให้ความรู้ในการคัดแยกขยะ มีการฝึกอบรมไม่ทิ้งขยะตามแม่น้ำลำคลองตามถนนที่ว่างเปล่า มีถังขยะเพียงพอโดยเน้นเป็นจุดรวมขยะของหมู่บ้าน จัดตั้งสหกรณ์ทำปุ๋ยต่างๆ โดยการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ให้เค้าเพราะบางที่เค้ามีกลุ่มอยู่แล้ว เราเข้าไปส่งเสริมเพิ่มเติมเพื่อเพิ่มศักยภาพให้เค้ามีวัสดุอุปกรณ์เพิ่มขึ้น

5. อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยในครั้งนี้ มีประเด็นที่สำคัญที่สามารถนำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย มีรายละเอียดดังนี้

1. ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี จากผลการวิจัยพบว่า เทศบาลตำบลบ้านส้องมีผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุด ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีช่วงอายุระหว่าง 41-50 ปี มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่า โดยผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีอาชีพรับจ้าง/พಂಗ.เอกชน มีระยะเวลาการอยู่อาศัยมากที่สุดคือ 20 ปีขึ้นไป มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 3-5 คน และส่วนใหญ่มีประเภทที่อยู่อาศัยคือบ้านเดี่ยว สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญมี จีฟู (2553) ได้ศึกษาประสิทธิภาพการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลท่าศาลา อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มากกว่าเพศชายครัวเรือน มีอายุระหว่าง 41-50 ปี มีอาชีพรับจ้าง มีจำนวนสมาชิกใน



ครัวเรือน 3 คน และอาศัยอยู่ในพื้นที่เป็นระยะเวลา 11 - 20 ปี และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิธิพร ทัดนา (2558) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยในเขตพื้นที่ เทศบาลนครพิษณุโลก พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 51-60 ปี ระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ประกอบอาชีพรับจ้าง ส่วนใหญ่มีจำนวน สมาชิกที่อาศัยอยู่ในครัวเรือน 4-5 คน และมีระยะเวลาในการอยู่อาศัย 21 ปีขึ้นไป

2. ผลการศึกษาระดับประสิทธิผลในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการศึกษาระดับประสิทธิผลในการจัดการขยะมูลฝอย พบว่า

2.1 ด้านการจัดการ มีความคิดเห็นทุกด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายหัวข้อ พบว่า การติดตามปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนอย่างสม่ำเสมอ และการได้รับข้อมูลใหม่ๆ เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยที่เป็นพื้นฐานเดียวกันอย่างต่อเนื่อง ยังคงเป็นปัญหา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปัทศศร สะขัตอ้อย (2553) ได้ศึกษาแนวทางพัฒนาการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในชุมชนบ้านห้วยน้ำน้ก หมู่ที่ 4 ตำบลพบพระ อำเภอพบพระ จังหวัดตาก พบว่า สมาชิกในครัวเรือนไม่ให้ความร่วมมือและไม่เห็นความสำคัญของการลดปริมาณขยะมูลฝอยในครัวเรือน ไม่มีที่ทิ้งขยะมูลฝอยในชุมชน ไม่สามารถแยกแยะประเภทขยะมูลฝอย รวมทั้งขาดความรู้ในการทำลายวัสดุที่ทำลายยาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ หทัยพรรณ สังข์ชู (2557) ได้ศึกษาประสิทธิผลในการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลนครเกาะสมุย อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า ประชาชนขาดความรู้และขาดจิตสำนึก ในการให้ความร่วมมือด้านการจัดการขยะมูลฝอย อาจเนื่องมาจากการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของเทศบาลไปยังประชาชนไม่ทั่วถึง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยภัทร สายนรา (2552) ศึกษาการจัดการขยะมูลฝอยแบบมีส่วนร่วมของประชาชน : กรณีศึกษาชุมชนวัดพระธาตุหนองบัว1 เทศบาลนครอุบลราชธานี พบว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นการติดตามข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาขยะมูลฝอยวิธีการจัดการขยะมูลฝอย และการนำขยะที่ใช้แล้วนำกลับมาใช้ซ้ำซึ่งอยู่ในระดับน้อย

2.2 ด้านการลงทุน โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เทศบาลมีการนำเอาระบบการจัดการขยะมูลฝอยแบบผสมผสานมาประยุกต์ใช้ และเทศบาลมีการอบรมให้ความรู้ใหม่ๆ เกี่ยวกับการจัดการปัญหาขยะมูลฝอย ยังคงเป็นปัญหา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภิศักดิ์ กัลยาณมิตร (2561) ได้ศึกษาแนวทาง การพัฒนาการจัดการ



ขยะมูลฝอย ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่าการจัดการขยะมูลฝอย และปัญหาที่เกิดจากการดำเนินการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เนื่องจากขยะมูลฝอยใช้ประโยชน์ใหม่ได้ จึงควรจัดการเพื่อกำจัดทำลายให้น้อยที่สุด ควรเลือกระบบกำจัดแบบผสมผสาน เนื่องจากปัญหาขาดแคลนพื้นที่จึงควรพิจารณาปรับปรุงพื้นที่กำจัดมูลฝอยที่มีอยู่เดิม และพัฒนาให้เป็นศูนย์กำจัดขยะมูลฝอย โดยมีขั้นตอนดังนี้ จัดระบบคัดแยกขยะมูลฝอย และระบบกำจัดผสมผสานหลายๆ ระบบ ในพื้นที่เดียวกัน ได้แก่ หมักทำปุ๋ย ฝังกลบ และวิธีอื่นๆ เป็นต้น

2.3 ด้านกฎหมาย โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ท่านมีการวางระเบียบ มาตรฐาน เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากขยะมูลฝอยและมีท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อกฎหมายการจัดการขยะมูลฝอย ยังคงเป็นปัญหา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นันทิยา หินนนท์ (2558) ได้ศึกษามาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมดูแลข้อขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่าปัญหาการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีข้อจำกัดบางประการ ได้แก่ ขาดความเป็นเอกภาพทางกฎหมาย การดำเนินงานขององค์กรที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายมีลักษณะต่างคนต่างทำการขาดจิตสำนึกของประชาชน ซึ่งแตกต่างจากประเทศญี่ปุ่นที่การคัดแยกขยะเป็นค่านิยมของประชาชนที่ต้องปฏิบัติ

2.4 ด้านการสนับสนุน โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ท่านได้รับการสนับสนุนให้มีการนำวัสดุเหลือใช้มาสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ ท่านได้รับการสนับสนุนให้มีการนำวัสดุเหลือใช้มาสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ และท่านได้รับความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีในการจัดการขยะมูลฝอย ยังคงเป็นปัญหาซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปภัสสร สะขัตอ้อย (2553) ได้ศึกษาแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในชุมชนบ้านห้วยน้ำนัก หมู่ที่ 4 ตำบลพบพระ อำเภอพบพระ จังหวัดตาก พบว่าการนำขยะมูลฝอยมาแปรรูปเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ไม่นิยมนำขยะมูลฝอยมาแปรรูปเพื่อนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่มากนักเนื่องจากไม่รู้วิธีการแปรรูป

3. ผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการจัดการขยะมูลฝอย ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยภาพรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณา



เป็นรายปัจจัยพบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพระยะเวลาการอยู่อาศัย และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ส่วนปัจจัยของจำนวนสมาชิกในครอบครัวพบว่าไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ หทัยพรรณ สังข์ชู (2557) ที่ได้ศึกษาประสิทธิผลในการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลนครเกาะสมุย อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า ประชาชนที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้และประเภทที่อยู่อาศัยต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับประสิทธิผลในการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลนครเกาะสมุยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ยกเว้นจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ต่างกัน ประชาชนมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

4. ผลการศึกษาปัญหา อุปสรรค และแนวทางการพัฒนาเพื่อบรรลุประสิทธิผลในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า

4.1 ด้านการจัดการ ประสบปัญหา ไม่ได้รับข้อมูลใหม่ๆ เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย ที่เป็นพื้นฐานเดียวกันอย่างต่อเนื่อง และไม่มีการติดตามปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนสม่ำเสมอ แนวทางการพัฒนา คือ หน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องต้องจัดหาข้อมูลและนวัตกรรมใหม่ๆ เกี่ยวกับการจัดการขยะ เผยแพร่ข้อมูลอย่างทั่วอยู่เสมอ สร้างจิตสำนึกในการจัดการขยะภายในครัวเรือน สอนให้ชาวบ้านคัดแยกขยะและให้ทิ้งขยะให้น้อยที่สุด แนะนำการทำถังขยะเปียกหลังบ้าน ทำเป็นปุ๋ยหมักใช้ในครัวเรือน

4.2 ด้านการลงทุน ประสบปัญหา ไม่มีการนำเอาระบบการจัดการขยะมูลฝอย แบบผสมผสานมาประยุกต์ใช้ และไม่มีการอบรมให้ความรู้ใหม่ๆ เกี่ยวกับการจัดการปัญหาขยะมูลฝอย แนวทางการพัฒนา คือ ลงทุนแจกท่อปล้องครัวเรือนละ 2 ปล้อง ทำปุ๋ยหมักชีวภาพใช้ในครัวเรือน ลงทุนหาอุปกรณ์ที่เป็นตัวสาคิด ในการคัดแยกขยะ ลงทุนร่วมกับเอกชนสร้างโรงงานไฟฟ้าชีวมวลเพื่อเป็นการกำจัดขยะให้เด็ดขาด

4.3 ด้านกฎหมาย ประสบปัญหา ไม่มีการวางระเบียบ มาตรฐาน เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากขยะมูลฝอย และ ไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อกำหนดการจัดการขยะมูลฝอย แนวทางการพัฒนา คือ ต้องบังคับใช้จริงจัง เอาโทษทางกฎหมายมาปฏิบัติจริงๆ มีการลดภาษีภษณะที่ไม่เป็นมลพิษต่อสิ่งแวดล้อมให้มีราคาถูกลง ออกกฎหมายสนับสนุนเรื่องขยะแลกเงิน ออกกฎหมายการนำของเก่าแลกของใหม่โดยเพิ่มส่วนต่างที่ต้องจ่าย



4.4 ด้านการสนับสนุน ประสบปัญหา ไม่ได้รับการสนับสนุนให้มีการนำวัสดุเหลือใช้ มาสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ ไม่ได้รับการสนับสนุนเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยโดยไม่ ก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมและไม่ได้รับความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีในการจัดการขยะมูล ฝอย แนวทางการพัฒนา คือ สอนให้ชาวบ้านนำวัสดุเหลือใช้มาแปรรูปให้เกิดประโยชน์สูงสุดก่อน นำไปทิ้ง ตั้งกลุ่มการนำวัสดุเหลือใช้มาสร้างมูลค่าเพิ่มแล้วนำไปจำหน่าย โดยมีสถานที่รองรับ สร้างค่านิยมในการใช้ถุงผ้าหลีกเลี่ยงการใช้บรรจุภัณฑ์ที่เป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม พร้อมหา วิธีการเทคโนโลยีใหม่ๆ ในการจัดการขยะมูลฝอยมาประยุกต์ใช้ โดยมีเรื่องของแรงจูงใจ รางวัล เข้ามาเกี่ยวข้อง มีการส่งเสริมในเรื่องของวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ในการจัดการขยะ

6. ข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สะท้อนถึงการดำเนินงานด้านการศึกษาวิจัยที่ ผ่านมา ยังคงมุ่งเน้นการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน และการส่งเสริมให้ประชาชนนำหลักการ การ จัดการขยะพอไปประยุกต์ใช้ แต่ทั้งนี้ ยังพบว่า มีข้อจำกัดและยังขาดองค์ความรู้ที่ควรมีการ ศึกษาวิจัยในรูปแบบต่างๆ ซึ่งผู้วิจัยขอเสนอแนะการดำเนินงานศึกษาวิจัยในครั้งต่อไป คือ

1. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการ ขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบล หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2. ควรศึกษาเกี่ยวกับเรื่องการออกกฎหมายต่างๆ ที่มีเรื่องแรงจูงใจเข้ามาเกี่ยวข้อง เพื่อมาช่วยจำกัดควบคุมการกำจัดขยะตั้งแต่ต้นทาง

เอกสารอ้างอิง

กรมควบคุมมลพิษ. (2559). รายงานสถานการณ์ขยะมูลฝอยชุมชนของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2559.

กรุงเทพฯ: สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย.

กรมควบคุมมลพิษ. (2561). รายงานสถานการณ์สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยชุมชนของ

ประเทศไทย ปี พ.ศ. 2561. กรุงเทพฯ: สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย.



- โชคสุข กรกิตติชัย. (2560). *ทิศทางการปกครองส่วนท้องถิ่นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560*. สืบค้นเมื่อ 15 มกราคม 2563, จาก <https://library2.parliament.go.th/ebook/content-issue/2560/hi2560-057.pdf>
- นันทิยา หินนันท. (2558). *มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมดูแลบ่อขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. *วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- บุญมี จี๊ฟู. (2553). *ประสิทธิภาพการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลท่าศาลา อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่*. *วิทยานิพนธ์สาขารัฐศาสตรมหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- ปิยภัทร สายนรา. (2552). *การจัดการขยะมูลฝอยแบบมีส่วนร่วมของประชาชน : กรณีศึกษาชุมชนวัดพระธาตุหนองบัว1 เทศบาลนครอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี*. *วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ปัทมศรี สะขัตอ้อย. (2553). *แนวทางการพัฒนาการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในชุมชนบ้านห้วยน้ำนัก หมู่ที่ 4 ตำบลพบพระ อำเภอพบพระ จังหวัดตาก*. *วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- พิศิพร ทศนา. (2558). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยในเขตพื้นที่เทศบาลนครพิษณุโลก*. *วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- ภิกค์ศักดิ์ กัลยาณมิตร. (2561). *แนวทางการพัฒนาการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. *รายงานวิจัย*. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.
- สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 14. (2560). *รายงานสถานการณ์สิ่งแวดล้อมภาคใต้ตอนบน ปี 2560 (ชุมพร ระนอง สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช)*. สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จังหวัดสุราษฎร์ธานี.
- สำนักนายกรัฐมนตรีแห่งชาติ. (2559). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564*. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- หทัยพรรณ สังข์ชู. (2557). *ประสิทธิผลในการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลนครเกาะสมุย อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี*. *ภาคนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.